

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2022-2026

GROENLINKS

CAPELLE AAN DEN IJSSEL

INLEIDING

Beste Capellenaar,

Voor u ziet u het verkiezingsprogramma van GroenLinks Capelle aan den IJssel 2022-2026. Een progressief programma, waarin we keuzes durven maken, prioriteiten durven stellen. Afgelopen jaren hebben we in de raad en daarbuiten aandacht gevraagd voor duurzaamheid, een integraal sociaal domein en transparant en integer bestuur. Daar willen we de komende jaren mee doorgaan!

Het programma is geschreven in een tijd van crises. De coronacrisis heeft de al bestaande ongelijkheid nog verder blootgelegd. Door politieke keuzes zit de woningmarkt compleet op slot en we zien steeds vaker de gevolgen van de klimaat- en biodiversiteitscrisis in de praktijk. Bovendien zien we dat burgers steeds minder vertrouwen hebben in de overheid.

Met dit programma hopen we daar als GroenLinks tegenwicht tegen te bieden. We streven naar een andere manier van politiek bedrijven. Een politiek van verandering, maar ook van nuance. Een langetermijnvisie in plaats van winst op de korte termijn, vertrouwen in plaats van wantrouwen, verbinding in plaats van verdeeldheid en samen in plaats van ieder voor zich.

Een groene gemeente

GroenLinks wil dat iedereen kan wonen en leven in groene en gezonde wijken. Wij willen dat kinderen zorgeloos buiten in het groen kunnen spelen en schone lucht kunnen inademen. Daarom kiezen wij voor schoon vervoer zonder uitstoot, voor mooie groene parken met ruimte voor bloemen en bijen, om te spelen en te sporten, en voor energiezuinige en geïsoleerde huizen, scholen en bedrijven. Als we kiezen voor circulaire, groene en duurzame oplossingen, geven we straks een gezonde planeet en een evenwichtig klimaat door aan onze kinderen.

Een sociale gemeente

Iedereen moet kunnen meedoen, via een betaalde baan, vrijwilligerswerk of op school. Als het mensen zelf niet lukt, dan willen wij dat de gemeente helpt. Hulp - in welke vorm dan ook - moet toegankelijk en op maat zijn, of het nu gaat om werk, onderwijs of zorg. Capelle mag mensen nooit in de steek laten.

Het codewoord hierbij is 'vertrouwen'. De (lokale) overheid moet vertrouwen hebben in Capellenaren. Wantrouwen richting burgers voedt het wantrouwen richting de overheid. Dit voorkomt in de toekomst ook grote problemen, zoals het toeslagenschandaal. Er moet ook vertrouwen zijn in de keuzes van professionals die hulp verlenen binnen het sociaal domein. Dus minder bureaucratie en administratie en meer 'handen aan het bed'.

Een open gemeente

Iedereen moet de keus en de ruimte krijgen om hier te wonen en zichzelf te ontwikkelen. Capelle moet een gastvrije gemeente zijn die opvang biedt aan vluchtelingen, zonder discriminatie en racisme. We geven ruimte aan betrokken burgers die hun omgeving leefbaarder willen maken. Samen met de wijkagent werken we aan openbare orde en veiligheid. Daarvoor is een gemeente nodig die luistert naar haar burgers, openheid biedt in haar handelen en integer is, zowel fysiek als online.

INHOUD

1. Een Groene Gemeente	3
1. Niemand blijft achter	4
2. Duurzaam en circulair	4
3. Groen en Gezond	6
4. Mobiliteit	8
2. Een Sociale Gemeente	8
1. Goede huisvesting	9
2. Jeugd en Onderwijs	11
3. Werk en Armoede	11
4. Zorg	13
5. Kunst, Cultuur en Sport	16
3. Een Open Gemeente	17
1. Diversiteit en inclusie	17
2. (Inter)nationaal en regionaal	18
3. Goed bestuur	20
4. Veiligheid	21
5. Privacy en digitale veiligheid	22

1. EEN GROENE GEMEENTE

Verduurzaming

De klimaatcrisis is de grootste opgave van onze tijd. Het tegengaan van de opwarming van de aarde vergt al onze daadkracht, creativiteit en wil tot samenwerking. Wachten kan niet meer. Het veranderende klimaat gaat nu al gepaard met weerextremen. Een scenario zoals de overstromingen in Zuid-Limburg van juli 2021 is reëel voor het dichtbebouwde Capelle. De riolering en de openbare weg zijn niet geschikt om zo veel water in korte tijd af te voeren.

GroenLinks zorgt ervoor dat klimaat en duurzaamheid in Capelle bovenaan de politieke agenda staan. Wij willen dat de energietransitie duurzaam, voor iedereen betaalbaar en eerlijk verloopt. Wij willen samen met bewoners invulling geven aan de energietransitie, projecten natuurpositief ontwikkelen en een circulaire economie zonder verspilling realiseren.

De gemeente is bij het aanpakken van de klimaatcrisis onmisbaar en heeft daarin een regierol. Gemeenten moeten invulling geven aan de Regionale Energie Strategieën (RESSen). Concreet betekent dit dat alle gemeenten ervoor moeten zorgen dat in 2050 alle huizen van het gas af zijn en zijn aangesloten op een andere warmtebron. Maar GroenLinks heeft meer ambitie! Samen met bewoners en bedrijven gaan we verduurzaming in de praktijk brengen.

Vergroening

Een even zo groot probleem is de afname van biodiversiteit. De Nederlandse natuur staat er slecht voor. Dier- en plantensoorten verdwijnen in hoog tempo. Variatie in biodiversiteit is belangrijk, omdat het zorgt dat de natuur in evenwicht blijft. Evenwicht dat wij - en al het leven op aarde - nodig hebben.

Natuur en groen maakt mensen ook gelukkig en is belangrijk voor de gezondheid van mens en dier. We moeten er dus alles aan doen om deze teruggang af te remmen en om te keren. We zetten vol in op vergroening, samen met bewoners. We geven ruimte aan de fiets, voetganger en het openbaar vervoer en dringen het gebruik van de auto terug. Bij ontwikkelingen in de buitenruimte stellen we strenge eisen aan de omgang met dieren, natuur en groen. We werken opties uit voor het versterken van de natuur en de biodiversiteit.

Van gasloos bouwen tot circulair slopen, van afval scheiden tot groene daken en tuinen, er zijn veel thema's waarmee iedereen een steentje kan bijdragen aan de transformatie van Capelle. Dat is ook de boodschap die GroenLinks wil uitdragen: hoe groot de uitdagingen ook zijn, alle beetjes helpen.

1. Niemand blijft achter

In de praktijk blijkt dat mensen met een lager inkomen vaak de hoogste rekening betalen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Ook hebben ze minder toegang tot groene buitenruimte. Niet als het aan GroenLinks ligt! We willen dat alle Capellenaren kunnen meedoen en kunnen profiteren van de energietransitie en vergroening, ook de burgers met een kleine portemonnee. Daarom maken we specifiek beleid voor lagere inkomens. Zij krijgen gratis advies en financiële steun voor het realiseren van energiebesparende maatregelen en het opwekken van duurzame energie.

Capellenaren zonder baan krijgen de mogelijkheid om opgeleid te worden tot energiecoach bij het Energieloket. Door mensen om te scholen en hen te helpen aan groene banen - installateurs van warmtepompen en zonnepanelen, elektrotechnici en fijnslopers - kan werkloosheid bestreden worden. Er kan hierin samengewerkt worden met uitkeringsorganisatie UWV, werkgevers, vakbonden en onderwijsinstellingen.

Samenwerking met de burger (bewoners, verenigingen en bedrijven) vindt GroenLinks belangrijk. In wijkgesprekken kunnen bewoners aangeven hoe de buurt verbeterd en vergroend kan worden. Ook krijgen zij in deze gesprekken tips om hun energierekening omlaag te krijgen. Het Capelse initiatief 'Meedoen met groen' wil GroenLinks blijven stimuleren. GroenLinks wil burgers meer aanzetten om stukjes groen te adopteren.

2. Duurzaam en circulair

Circulaire gemeente

GroenLinks gaat voor een 100% circulaire economie, waarin grondstoffen steeds opnieuw worden gebruikt. Afval wordt dan een nieuwe grondstof. In Capelle wordt er nog nauwelijks afval gescheiden, dat gebeurt tegenwoordig deels door nascheiding in Friesland. Als we het afval vooraf beter scheiden scheelt dat een hoop CO₂-uitstoot van vervuilende vrachtwagens en accijns op restafval. Bovendien zitten de restafvalcontainers dan minder snel vol en dat zorgt voor nettere straten.

GroenLinks wil naast nascheiding van restafval, ook investeren in bronscheiding om zo een scheidingspercentage van 75% te halen, 100 kg per inwoner. Nu is de hoeveelheid restafval in Capelle met 187 kg per inwoner per jaar nog te hoog! Bronscheiding leidt tot schonere afvalstromen en bewustwording bij burgers van het scheiden van eigen afval. De reststromen verwerken we doeltreffend en schoon waardoor we energie opwekken.

We maken afval scheiden voor burgers gemakkelijk. GroenLinks wil dit doen door extra te investeren in en sneller uitrollen van containers/voorzieningen voor afvalscheiding. Zo dient er naast elke ondergrondse afvalcontainer voor restafval, weer één te komen voor PMD. Ook zorgen we voor goede voorzieningen voor afvalscheiding in hoogbouw door een dichte minicontainer die niet zorgt voor geuroverlast.

GroenLinks investeert in betere voorlichting over afvalscheiding op scholen, verenigingen en in de buurten, maar ook door huis-aan-huis voorlichtingscampagnes in gestapelde bouw en bij nieuwe bewoners. Circulariteit wordt een vast criterium bij gronduitgifte, aanbestedingen en vergunningen.

Warmte- en energietransitie

Om de klimaatdoelstellingen te halen, moeten alle woningen voor 2030 goed zijn geïsoleerd.¹ Ook zorgen we ervoor dat de woningen zo snel mogelijk worden aangesloten op een alternatieve warmtebron en afgesloten van het gasnetwerk. Dit gaan we doen door per wijk een actieplan op te stellen samen met bewoners en andere betrokkenen. De gemeente betaalt mee om deze doelen te realiseren.

Om alle woningen te isoleren en verduurzamen wordt het aantrekkelijk gemaakt om te investeren in woningisolatie en duurzame energievoorziening, zowel voor huiseigenaren als voor woningcorporaties en particuliere verhuurders. Er worden afspraken gemaakt met woningcorporaties en particuliere verhuurders, zodat niet alle kosten worden doorberekend aan de huurders. Huurders profiteren daarmee ook van de energietransitie.

Daarnaast starten we een grote campagne om Capellenaren te informeren over het belang van de energietransitie en wat de Capellenaar kan doen om energie te besparen en duurzame energie op te wekken. Films en beelden van de klimaatcrisis worden in alle gemeentelijke panden en publieke ruimtes getoond om bewustzijn te creëren. De gemeente geeft subsidies voor projecten op scholen over duurzaamheid en natuur.

De gemeente benut alle grote (schuine) daken en gevels van kantoorpanden tot aan parkeerterreinen voor zonnepanelen en sedumdaken. Ze gaat actief op zoek naar alle mogelijkheden om duurzame energie op te wekken: we experimenteren met innovatieve oplossingen. De gemeente werkt net als bedrijven energieneutraal voor 2030. Capelle koopt klimaat- en milieuvriendelijk, sociaal en met oog voor lokale werkgelegenheid in.

Voor de verwarming van gebouwen - van woning tot sportkantine - kunnen we als onderdeel van de regio Rotterdam gebruik maken van de restwarmte uit de haven. Capelle is aangehaakt op deze ontwikkelingen en zet druk op het realiseren van een warmtenet in de eigen gemeente. Naast warmte uit de haven behoren ook aquathermie uit de IJssel en de rioolwaterzuivering en geothermie tot de mogelijkheden. Alle mogelijkheden dienen goed onderzocht te worden voor de verduurzaming van de energievoorziening in Capelle.

Verduurzaming van bedrijventerreinen

Naast verduurzaming van woningen zetten we in op de verduurzaming van de acht bedrijventerreinen in Capelle. Ambitie is dat alle bedrijven voor 2030 energieneutraal werken. Via een collectieve aanpak met experts en alle betrokkenen bouwt de gemeente aan energiezuinige en duurzame bedrijventerreinen. Er worden overeenkomsten aangegaan met de bedrijventerreinen waarin aandacht is voor bijvoorbeeld isolatie, hittestress en energieproductie.

De gemeente heeft een actieve rol om ondernemers te informeren over kansen en opbrengsten van verduurzaming en gaat hen actief benaderen. Er worden middelen beschikbaar gesteld voor start-ups en initiatieven in de duurzame economie. Het energieloket

---

¹ In Capelle dienen voor circa 20.000 woningen maatregelen genomen te worden voor een goede woningisolatie. Jaarlijks zijn dat 2500 woningen die aangepakt moeten worden in de komende twee bestuursperiodes.

zetten we in de 'spotlights' zodat het veelvuldig wordt bezocht door burgers én ondernemers. Energiecoaches gekoppeld aan het energieloket worden ingezet om maatwerkadvies te geven.

3. Groen en Gezond

Vergroening en klimaatadaptatie verdienen meer aandacht

Hittestress en wateroverlast moeten de komende jaren voorkomen worden door maatregelen als voldoende groen- en watervoorzieningen. Groene daken, groene schoolpleinen, waterberging, waterdoorlatende bestrating (bij nieuw te bouwen wijken) en open water zoals waterpleinen zorgen daarnaast voor een groener en mooier Capelle. Groen draagt bij aan welzijn voor jong en oud: een groene omgeving is goed voor ontmoeting en sociale contacten, wat eenzaamheidsproblematiek vermindert.

We behouden bestaande groene gebieden, bossen en parken. Capelle moet een groene gemeente zijn en blijven met ruimte voor recreatie voor alle Capellenaren. Schollebos, Hitland, de weilandenstrook langs de 's Gravenweg en historische bomen of plaatsen worden beschermd. We voorkomen het onnodig kappen van bomen bij (weg)werkzaamheden. De gemeente stelt een omgevingsplan op per wijk waarin wordt aangegeven waar de mogelijkheid en noodzaak tot vergroening nodig is. In de wijken Fascinatio en 's Gravenland is de verstening het grootst. Hier moet in ieder geval meer groen aangelegd worden. We zoeken aansluiting bij de Groen Stad Challenge.

We stimuleren Urban Farming. Volkstuinen blijven behouden tegen lage huur en we verbouwen voedsel op braakliggende terreinen of in leegstaande (kantoor)gebouwen. Alle Capelse basisscholen krijgen groene schoolpleinen en schooltuinen, waarin ze groenten en fruit verbouwen en milieueducatie gegeven wordt. Het Centrum voor Natuur en Milieueducatie De Hooiberg wordt in dit project nauw betrokken.

Natuur, landschap en biodiversiteit verbeteren

GroenLinks wil de Capelse natuur, landschap en biodiversiteit verbeteren door het terugdraaien van de bezuiniging op het maaibeleid van openbaar groen. Een bijvriendelijk maaibeleid leidt tot meer bloemen - voedsel voor bijen -, minder onkruid en verhoogt daarmee zowel de biodiversiteit als de aantrekkelijkheid van de woonomgeving.

Er komen voorlichtingscampagnes op scholen en in buurten waarin de gevolgen van de verslechterde natuur, landschap en biodiversiteit worden uitgelegd. Zo wordt meer bewustwording van de biodiversiteit, natuur- en landschapswaarden van Capelle gecreëerd. Door middel van breed opgezette campagnes in samenwerking met de wijkoverlegplatforms wordt bedacht wat je zelf kan doen.

Groene daken en tuinen

Het streven is om daken zo efficiënt mogelijk in te zetten voor vergroening of voor andere klimaatadaptatieve maatregelen. Schuine daken kunnen we gebruiken voor zonnepanelen.

Platte daken kunnen we vergroenen met sedum. De gemeente en organisaties waar de gemeente mee samenwerkt dragen dit principe uit en passen dit ook zelf toe.

Particulieren worden verleid om hun daken te transformeren door subsidies te verstrekken voor groene daken, stadslanbouw, zonnepanelen en waterberging op het dak. Bij aanbestedingen is de groene ambitie leidend in de aanbestedingscriteria in plaats van (alleen) de prijs. Kortom, er wordt niet meer gebouwd of verbouwd indien er geen bijdrage wordt geleverd aan een groene en duurzame leefomgeving.

We gaan versterking tegen en stimuleren het creatief omgaan met de buitenruimte door zonnepanelen te plaatsen op bijvoorbeeld zuidgevels als balkonhek en regenpijpen aan te sluiten op regentonnen met een overloop naar diverse plekken in de tuin.

Dierenwelzijn

Als gemeente moeten we het welzijn van dieren verbeteren. Dierenwelzijn is belangrijk voor zowel de biodiversiteit als onze leefomgeving. Zo is een gezonde vogel- en bijenpopulatie bijvoorbeeld essentieel voor de natuur. De gemeente geeft het goede voorbeeld door biologisch inkopen te doen, onder andere voor de gemeentelijke restaurants. Als het aan GroenLinks ligt, voert Capelle een jaarlijkse dierenwelzijnsmonitor in zodat de ontwikkeling van de stadsnatuur, het dierenwelzijn en de biodiversiteit in kaart wordt gebracht.

Overlast van ratten, meeuwen, duiven en andere dieren wordt op diervriendelijke wijze bestreden, onder andere door publiekscampagnes om geen voedsel op straat te laten liggen. De gemeente is zeer terughoudend met het toestaan van evenementen met dieren en stelt hier strikte voorwaarden aan. Er komt een gemeentelijke Gedragscode Natuurbescherming voor evenementen in openbaar groen. Het dierenwelzijn dient hiermee gewaarborgd te zijn.

Er wordt geen gebruik meer gemaakt van chemische bestrijdingsmiddelen, pesticiden en insecticiden. Daarnaast moet het maai- en kapverbod tussen 15 maart en 15 juli gehandhaafd worden om broedplaatsen van vogels te behouden. Ook moet bij het baggeren rekening gehouden worden met watervogels.

Geluidsoverlast, lichthinder en zwerfafval

Minder geluidsoverlast zorgt voor een prettigere woonervaring. Het gebruik van lawaaibronnen moet daarom zo veel mogelijk beperkt worden. Om geluidsoverlast door auto's en motoren te voorkomen, wil GroenLinks stil asfalt aanleggen, geluidswerende afscheidingen plaatsen en handhaven op overschrijden van de normen. Ook de metro moet zo weinig mogelijk geluidsoverlast voor omwonenden geven door de stations speakers 's avonds uit te schakelen.

Donkere nachten zijn goed voor het welzijn van mens en natuur. Lichthinder en lichtvervuiling van bedrijven en openbare voorzieningen moet worden tegengegaan door lichten te dimmen of doven. Dit dimmen moet echter niet ten koste gaan van het gevoel van veiligheid.

GroenLinks vindt een schone omgeving belangrijk. De gemeente is verantwoordelijk voor de openbare ruimte, maar daarnaast moeten inwoners zich zelf ook meer verantwoordelijk

voelen voor het schoonhouden van de openbare ruimte. We kunnen de inwoners daartoe verleiden door contracten af te sluiten met verenigingen en scholen om hun eigen omgeving vrij van zwerfafval te houden.

Ook wil GroenLinks het opruimen van zwerfafval in de gemeente promoten. De gemeente kan met basis- en middelbare scholen afspreken om 1x per jaar een 'prikmiddag' te organiseren. GroenLinks vindt het belangrijk dat de gemeente doorgaat met het ondersteunen van volwassenen en kinderen die uit zichzelf zwerfafval willen ophalen.

Om oogletsel, geluidsoverlast (ook voor dieren) en zwerfafval rond de jaarwisseling te voorkomen, stellen we een vuurwerkverbod in. We zoeken naar innovatieve manieren om iedereen een zo veilig en mooi mogelijke jaarwisseling te bieden.

4. Mobiliteit

Meer ruimte voor fiets, voetganger en openbaar vervoer

GroenLinks wil meer ruimte voor voetganger en fiets. De komende jaren verbeteren we de fietsinfrastructuur. Het netwerk van fietspaden wordt verder uitgebreid en doorgetrokken naar populaire locaties. We zorgen voor een betere fietsverbinding tussen Schollevaar, Rivium en in ieder geval Capelle Centrum. Daarnaast willen wij investeren in betere OV verbindingen tussen Schollevaar, Rivium en overig Capelle met het centrum van Capelle en Rotterdam.

We verlichten alle fietspaden en gebruiken hiervoor innovatieve technieken, bijvoorbeeld dynamische verlichting (een fietspad wordt verlicht wanneer iemand langsfietst). Dit om het rijcomfort, de verkeersveiligheid en de sociale veiligheid naar een hoger niveau te tillen. Fietspaden worden breed genoeg met ruime bochten en voorrang op rotondes. Voor de veiligheid van (jonge) Capellenaren worden de fietsroutes gescheiden van de hoofdwegen aangelegd.

Deelfietssystemen worden verder uitgebreid. Bij alle metrostations komen OV-fietsen te staan. Verkeerslichten worden afgesteld volgens het principe: eerst voetganger en fietser, dan OV, en dan pas de auto.

We dringen de auto terug

De komende vier jaar zullen er geen extra parkeerplaatsen bij winkelcentra en openbare ontmoetingsplekken bij worden gebouwd en wordt de openbare ruimte gebruikt voor het aanleggen van parken, groen en ontmoetingsplekken. We gaan onderzoeken of gratis parkeren in Capelle nog wel houdbaar is.

Ook dient bij de inrichting van wegen rekening gehouden te worden met een snelle en optimale bereikbaarheid voor hulpdiensten. De maximumsnelheid binnen de bebouwde kom moet naar 30 km/u worden verlaagd. 50 km/u wordt de uitzondering. Dit voor de veiligheid van kinderen én volwassenen. Waar mogelijk maken we wegen eenrichtingsverkeer. Zo wordt veel ruimte gewonnen, maar blijft alles bereikbaar. Ook rijden snorfietzen, brommers en scooters voortaan op de rijbaan.

2. EEN SOCIALE GEMEENTE

GroenLinks kiest voor een stad waarin we eerlijk delen, waarin hulp wordt geboden aan iedereen die dat nodig heeft. In Capelle krijgt iedereen een eerlijke kans op een betaalbare woning, goed werk en een fatsoenlijk inkomen. Wij zorgen ervoor dat iedereen gebruik kan maken van menselijke, integrale zorg en het allerbeste onderwijs.

Vertrouwen in mensen

De coronacrisis heeft een pijnlijke waarheid blootgelegd: de ongelijkheid in Nederland neemt steeds verder toe. Onderwijsachterstanden, kinderen in armoede en werkende armen die de huur of energierekening niet meer kunnen betalen. Die ongelijkheid was er al, maar is door het virus alleen maar toegenomen. GroenLinks heeft daar oog voor en wil die ongelijkheid aanpakken.

Centraal daarin staat het woord 'vertrouwen'. We vertrouwen op de keuzes, kwaliteiten en talenten van mensen. We vertrouwen meer op mensen in de Participatiewet en controleren minder. We vertrouwen meer in mensen die hulp nodig hebben en betrekken hen bij de zorgvraag. We vertrouwen in de professionals binnen het Sociaal Domein en dringen daarom bureaucratie en administratielasten terug.

Een eerlijke kans voor iedereen

Je achtergrond mag niet bepalen hoe ver je kunt komen of hoe groot je kunt dromen. Ieder kind verdient een goede start. Ons onderwijs moet er daarom op gericht zijn om de achterstanden waarmee kinderen beginnen, weg te werken en zo de talenten van kinderen verder te ontwikkelen met veel ruimte voor sport en cultuur. Als het gaat om kinderen of jongeren met grote problemen, vindt GroenLinks dat jeugdzorg snel en gepast moet kunnen handelen om groter leed te kunnen voorkomen.

Voor ieder mens is het belangrijk om te werken of om op een andere manier het gevoel te hebben 'een steentje bij te dragen' aan de samenleving. GroenLinks wil dat iedereen kan meedoen. Via betaald werk, school, mantelzorg of vrijwilligerswerk. Als dat niet lukt, is het taak van de overheid - de gemeente - om mensen te helpen, bijvoorbeeld met extra ondersteuning of begeleiding.

Zorg zou toegankelijk en integraal moeten zijn, met de nadruk op preventie. Beleidsterreinen als zorg, groenvoorziening, onderwijs en armoedebestrijding zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Dat moet in het beleid terug te zien zijn.

1. Goede huisvesting

Meer en betaalbare woningen

De woningmarkt zit momenteel compleet op slot. Er is een groot tekort aan onder andere sociale huurwoningen, betaalbare huurwoningen in de vrije sector, en betaalbare koopwoningen. Daarnaast neemt de woningbehoefte de komende jaren alleen maar toe. Voor eenverdieners, starters en mensen met een laag inkomen is de situatie het meest nijpend. Sinds 2013 zijn de huizenprijzen meer dan verdubbeld, zijn de huren enorm gestegen en zijn er lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen.

Capelle is zeer dichtbevolkt en versteend. Er is nauwelijks bouwruimte, en het bestaande groen moet worden beschermd. Ruimte moet dus zo efficiënt mogelijk gebruikt worden, bijvoorbeeld door middel van fraai ontworpen hoogbouw. We stimuleren creatieve oplossingen die de huidige ruimte beter benutten. Leegstaande kantoorpanden moeten worden omgebouwd tot woningen. Ook moet gekeken worden of grote woningen kunnen worden verbouwd en opgeknapt om zo meer woonruimte te creëren. Er moet onmiddellijk gestopt worden met de sloop van technisch-opknopbare woningen. Bestaande woningen van gebrekkige kwaliteit worden gerenoveerd, voorzien van hedendaags duurzaam sanitair, tegelijk met de verduurzaming, o.a. ter verlaging van de energiekosten.

Nieuwbouwprojecten moeten daarnaast eerlijker en transparanter worden volgens GroenLinks. Het is niet de bedoeling dat projectontwikkelaars en de gemeente onderling van tevoren afspraken maken en zo het democratisch proces buiten spel zetten. Het opstellen van bestemmingswijzigingen en omgevingsplannen moet transparant en openbaar zijn. De gemeente stelt daarbij een maximale grondprijs vast om (sociale) nieuwbouwwoningen betaalbaar te houden.

Alle nieuwbouw moet bestaan uit een vast percentage sociale huurwoningen (minimaal 30%), en een vast percentage woningen in het middensegment. Om goed te kunnen vaststellen wat nodig is, pleit GroenLinks voor een nieuw regionaal woningbehoefteonderzoek, waarbij er niet van uit wordt gegaan dat de inkomens harder stijgen dan de huren. In de behoefte van doelgroepen waar de grootste woningtekorten heersen, moet als eerste worden voorzien, ook via doorstroming.

Voor starters en studenten is het enorm lastig een betaalbare woning te vinden. We bieden hen een flexibele woning. De gemeente wijst dan een leeg kantoorpand of een braakliggende locatie aan om flexibele woningen op te bouwen. Daarbij is het de bedoeling dat de bewoners doorstromen naar een permanente woning. Ook moeten er in Capelle meer appartementencomplexen komen die speciaal voor studenten zijn.

We pakken ongelijkheid op de woningmarkt aan

Iedereen moet goed en betaalbaar kunnen wonen in een wijk naar keuze. Goed en betaalbaar wonen is voor steeds minder mensen vanzelfsprekend. Met name tussen een aantal groepen is er sprake van een toenemende ongelijkheid, wat de onderlinge solidariteit belemmert.

Allereerst is er sprake van ongelijkheid tussen kopers en huurders. Kopers genieten vele fiscale voordelen, waaronder de hypotheekrenteaftrek. Huurders genieten geen enkel voordeel, terwijl zij een groter deel van hun inkomen uitgeven aan wonen. GroenLinks pleit

voor meer voordelen voor huurders. Bovendien moeten huurders die hun woning moeten verlaten door sloop of renovatie, geholpen worden. Om te voorkomen dat huurwoningen opgekocht worden door investeerders en voor veel geld weer worden verhuurd, stellen we een zelfwoonplicht in.

Daarnaast is er sprake van ongelijkheid tussen rijk en arm. Voor mensen met een lager inkomen is het moeilijk een betaalbare woning te vinden. Dit leidt tot minder keuzevrijheid en ruimtelijke segregatie. In elke wijk moeten mensen van verschillende inkomensgroepen elkaar kunnen tegenkomen. GroenLinks is voor gemêleerde wijken, zo wordt voorkomen dat er straks alleen nog aparte wijken voor hoge- en lage inkomens zijn. Het mengen van wijken en buurten vermindert de angst voor 'de ander' en voorkomt segregatie. Ook moeten sociale huurwoningen beter worden verspreid over de regio.

Ook is er sprake van ongelijkheid tussen jong en oud. Voor starters is het enorm lastig een woning te vinden. Zonder hulp van ouders zijn koopwoningen vrijwel onbetaalbaar. Door harde afspraken met woningbouwcorporaties en overige verhuurders wil GroenLinks ervoor zorgen dat er voldoende huurwoningen én betaalbare koopwoningen komen om aan de vraag te voldoen.

Tenslotte moet discriminatie op de woningmarkt aangepakt worden. De Rotterdamwet - waarbij huurders geweigerd mogen worden op bepaalde criteria - werkt racisme en discriminatie in de hand. We stoppen dan ook met deze wet.

2. Jeugd en Onderwijs

Goed onderwijs zorgt voor een goede toekomst. Onderwijs dient ieder kind een gelijke start en eerlijke kansen te bieden. GroenLinks is van mening dat onderwijs ook de taak heeft leerlingen sociaal en persoonlijk te ontwikkelen, zodat zij leren ieder met respect te behandelen. Deze ontwikkeling komt het best tot zijn recht op scholen waar iedereen zich thuis voelt. Er wordt dan ook voldoende aandacht besteed aan seksuele diversiteit, mensenrechten, racisme en discriminatie.

GroenLinks is voorstander van de voorschool, voor alle peuters vanaf 2,5 jaar. Dit om achterstanden in Nederlandse taalvaardigheid vroeg aan te pakken, en ieder kind een gelijke start te bieden. Hierdoor verdwijnt ook het verschil tussen de peuterspeelzaal en de kinderopvang. Verder vormen de bezoeken aan het consultatiebureau (JGZ 0-4) een goed moment om taalachterstanden, problemen en hulpvragen bij kinderen (en ouders) vroegtijdig te signaleren en daarnaar te handelen.

Onderwijs is namelijk zo veel meer dan rekenen en taal. Vanaf de basisschool zal er meer aandacht uitgaan naar sociale vaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Hier leren kinderen om te luisteren naar elkaar, om hun eigen gedachten en gevoelens te verwoorden en om met respect te reageren op die van anderen. Bovendien kunnen we leerlingen zo extra activiteiten aanbieden die bijdragen aan hun ontwikkeling en hen plezier geven. Denk aan schooltuinen gecombineerd met natuureducatie, kennismaken met andere kook- en eetgewoonten en extra knutseltijd. Hierdoor krijgen zij de kans zich te ontwikkelen tot vaardige en gezonde wereldburgers.

Scholen dienen een actief antidiscriminatiebeleid te voeren, pesten tegen te gaan en scholieren te leren om conflicten op een vreedzame manier met elkaar op te lossen.

3. Werk en Armoede

Participatiewet

De in 2015 ingevoerd Participatiewet die de bijstand, de Wajong en de Sociale werkvoorziening samenvoegt tot één sociaal vangnet, heeft niet het juiste resultaat opgeleverd. De wet biedt mensen niet de juiste kansen en maatwerk is binnen de regels bijna niet mogelijk. Daarnaast is de wet te veel gebaseerd op controle, wantrouwen en het bieden van een tegenprestatie. Mensen die een bijstandsuitkering krijgen, moeten al hun inkomsten opgeven, of het nu om een tas boodschappen of een bioscoopkaartje gaat. Dit kan worden ingehouden op hun uitkering. De bijstandswet is zo streng en de opsporing en handhaving dringt zover in het privéleven door, dat mensen bang worden voor de overheid die ze zou moeten helpen. Hier speelt ook mee dat de werkdruk en personeelstekorten bij de controleurs groot is, waardoor maatwerk onmogelijk wordt.

Wat GroenLinks betreft, gaan we in de basis uit van vertrouwen in de burger. We leggen mensen in de bijstand daarom minder regels op en laten ze gemakkelijker iets bijverdienen. We maken ruimte voor menselijker beleid en uitzonderingen. Mensen met een bijstandsuitkering moeten een schenking van maximaal honderd euro per maand gewoon kunnen accepteren, zonder consequenties. Dit geeft familie en vrienden van mensen in de bijstand, de mogelijkheid om te helpen. Daarnaast lobbyen we bij het Rijk om de participatiewet landelijk te hervormen en bijvoorbeeld de kostendelersnorm² aan te passen.

Vast werk en basisbanen

Iedereen die kan en wil werken, moet kunnen werken. Wij zetten erop in dat zoveel mogelijk mensen passend betaald werk kunnen doen en stimuleren vaste contracten waar dat kan. Werk is meer dan inkomen: het geeft zelfvertrouwen, zekerheid en sociale contacten. Er is een groep mensen die niet of niet makkelijk aan een baan komt. Het gaat hierbij veelal om oudere en langdurig werklozen en mensen met een arbeidsbeperking. GroenLinks investeert in het scheppen van werk voor deze groepen en maakt experimenten met basisbanen mogelijk.

Bij vaste werkzaamheden horen vaste banen. Die geven mensen bovendien meer zekerheid over hun inkomen. Als het aan GroenLinks ligt, geven de gemeente en alle organisaties waar ze mee samenwerkt zelf het goede voorbeeld. Ook van werk dat de gemeente uitbesteedt moet duidelijk zijn wat de arbeidsvoorwaarden van de werknemers zijn.

Er is een toename van loonongelijkheid tussen hoog- en laagopgeleiden. De toenemende digitalisering biedt kansen aan hogeropgeleiden, maar pakt nadelig uit voor middelopgeleiden. Zij moeten steeds vaker genoegen nemen met een baan onder hun kwaliteiten, wat gepaard gaat met concurrentie met de lageropgeleiden en een lager loon. We bieden deze mensen daarom voldoende ruimte om zich bij- of om te laten scholen om deze baanpolarisatie tegen te gaan.

---

² Dat betekent dat de hoogte van je uitkering niet meer afhankelijk is van het aantal volwassenen waar je mee samen woont.

Armoede uitbannen

In Nederland leven ruim 1 miljoen mensen onder de armoedegrens. In Capelle is dat aantal relatief nog hoger. Eén op de vijf kinderen groeit in Capelle op in armoede. Armoedebestrijding moet daarom integraal en op maat aangepakt worden. Voor GroenLinks is dat goede preventie, schuldsanering en het bieden van nazorg. Maar ook een integrale aanpak in combinatie met gezondheidszorg en onderwijs is belangrijk. Geldzorgen maken mensen ziek. Pas wanneer schulden en geldzorgen opgelost zijn, kunnen mensen de concentratie opbrengen om te re-integreren en een zorgtraject succesvol te doorlopen. Daarom moeten minimaregelingen toegankelijk en ruimhartig zijn. Voorkomen dat gezinnen financieel in de problemen komen, is niet alleen socialer, het is ook goedkoper.

Het aanvraagproces voor minima- en kindregelingen moet eenvoudiger (te begrijpen) zijn. Dat geldt ten eerste voor de communicatie: brieven moeten voor iedereen begrijpelijk zijn, bijvoorbeeld ook voor migrantengroepen en laaggeletterden. Sociale regelingen voegen we samen. Minimaregelingen kunnen met een enkele procedure worden aangevraagd en zo mogelijk automatisch worden verstrekt. Dit moet jaarlijks makkelijk verlengd kunnen worden. Er komt één aanvraagformulier voor alle regelingen: een snelloket. Bovendien wordt het gebruik van armoederegelingen bevorderd door gerichte communicatie naar degenen die ervoor in aanmerking komen. We willen dat het 'niet-gebruik' van regelingen door burgers de komende jaren met minimaal 25% daalt ten opzichte van de huidige situatie.

We voorkomen dat mensen boete op boete krijgen. Dit zorgt alleen maar voor grotere geldzorgen. Een boete niet kunnen betalen is iets anders dan een boete niet willen betalen. Ook voorkomen we huisuitzettingen te allen tijde. We zorgen er verder voor dat Capelse gezinnen met lage inkomens gratis gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer of de beschikking krijgen over een fiets.

Het toeslagenschandaal – waarbij ouders door de Belastingdienst onterecht als fraudeur werden aangewezen – kent in Capelle relatief veel slachtoffers. De gemeente ondersteunt al waar mogelijk, maar hulp en compensatie vanuit de landelijke overheid duurt lang en de communicatie is moeizaam. Vooruitlopend op de landelijke tegemoetkoming helpt Capelle de ouders door hun schulden kwijt te schelden.

4. Zorg

Inclusief en toegankelijk

De zorgwereld is te ingewikkeld. Voor diegenen die een beroep doen op zorg, is het speelveld niet meer te overzien. Voor veel mensen zijn de eisen die de overheid aan hen stelt te hoog. Veel regels en procedures zijn simpelweg te complex. Goede zorg dient voor iedereen laagdrempelig en toegankelijk te zijn, ongeacht (culturele) achtergrond, sociaaleconomische status of beperking. Te vaak vallen kwetsbare mensen tussen wal en schip. GroenLinks maakt sociale voorzieningen toegankelijk voor iedereen. De gemeente stelt daarom een Sociale Kaart op waar alle instanties op te vinden zijn en waar je makkelijk kan zien met welke problemen je bij wie terecht kan. Deze kaart is meertalig beschikbaar, zowel online als fysiek.

Daarnaast versimpelen we de toegang tot de zorg door één ingang te maken voor alle zorg- en hulpvragen. Bij gezinnen met een hulpvraag gaan we uit van het principe '1 gezin, 1 plan, 1

regisseur': één aanspreekpunt voor alle problemen, ongeacht de soorten hulp. De wensen en behoeften van mensen zijn daarbij leidend. Zij zijn volwaardig gesprekspartner. Bij één ingang en één aanspreekpunt hoort ook één budget. Capelle sluit zich daarom aan bij experimenten met het 'Integraal Persoonsgebonden Budget' (PGB).³ Dit vereenvoudigt de bekostiging van zorg uit verschillende potjes.

Voorkomen is beter dan genezen. GroenLinks wil jongerenwerkers en buurtmoeders in de wijk faciliteren om raad en ondersteuning te bieden. Zij weten bij welke instanties je terecht kunt voor hulp en advies. Ze hebben contacten met de gemeente, peuterspeelzalen, het onderwijs en (jeugd)zorgorganisaties. Ook hebben zij informatie over activiteiten en cursussen in de buurt.

Professionele en integrale zorg

Eén ingang en één aanspreekpunt vergt een integrale kijk op de zorg en andere thema's binnen Capelle. Vragen over de zorg raken vaak ook thema's als jeugd, participatie en wonen. Maar ook onderwerpen als groen en buitenruimte zijn belangrijk. Voor een goede gezondheid zijn een gezonde en sociale leefomgeving, werk en inkomen, en een veilige plek om te wonen belangrijk voor wie dat nodig heeft. Aandacht voor geletterdheid en digitale vaardigheden, en de aanpak tegen eenzaamheid worden speerpunten in ons welzijnsbeleid. Een integrale visie gericht op samenwerking, waarbij budgetten worden gebundeld, verbetert de kwaliteit van zorg en ondersteuning en beheerst tegelijkertijd de kosten.

Om dit te bereiken zijn er voldoende, professionele hulpverleners nodig. Nu heeft veel zorgpersoneel te maken met te hoge werkdruk en veel papierwerk. Daardoor verlaten veel professionals de zorg. GroenLinks wil stoppen met de onnodige controledruk. We vertrouwen op de eigen keuze van mensen en in de kennis en kunde van zorgprofessionals. Op die manier creëren we een omgeving waarin hulpverleners zich primair kunnen richten op het verlenen van zorg.

We gaan ons actief inzetten voor het opleiden van zorgpersoneel (niet alleen verpleegkundigen, ook personeel voor de jeugdhulp en sociale wijkteams) door opleidingen voor werkzoekenden en om- en bijscholing aan te bieden. Ook bieden we training en ondersteuning aan de betrokken professionals om meer de samenwerking met andere beleidsterreinen op te zoeken.

GroenLinks ziet kansen om de verschillende domeinen aan elkaar te koppelen. Zo willen we samenwerken met de GGD om voorlichting te geven aan scholen. Ook stimuleren we projecten waarbij kwetsbare, eenzame of zieke mensen in contact worden gebracht met kunst en cultuur.

Goede jeugdhulp

Binnen de jeugdhulp komen op dit moment veel problemen samen. Dat leidt tot jongeren die niet, niet goed of niet op tijd geholpen kunnen worden door wachtlijsten of budgetplafonds,

---

³ <https://vng.nl/nieuws/experiment-met-integraal-budget-voor-zorg-en-ondersteuning>

en een gebrek aan personeel. Administratieve lasten kosten te veel geld en tijd. Omdat zwaardere problemen meer winst opleveren voor zorgaanbieders, wordt vaak te zware zorg geboden. Niet langer staat het kind centraal, maar de winst die zorgaanbieders maken. Dit moet anders!

In de eerste helft van 2021 kwam de Sociaal Economische Raad (SER) met een vernietigend rapport over de staat van de Jeugdhulp. Daarin deed de Raad ook tien aanbevelingen⁴ voor de korte termijn die we als GroenLinks overnemen. Zo moeten jongeren en hun ouders meer betrokken worden. Ook gaan we meer inzetten op preventie en vroegsignalering door te kiezen voor meer lokaal geboden zorg bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). De komende tijd is er meer ruimte om hier lokaal mee te experimenteren. Wat GroenLinks betreft, benutten we deze ruimte optimaal.

We vergroten de kennis en expertise bij lokale teams en vertrouwen op hun keuzes. Ook gemeenten moeten meer vrijheid nemen en het vertrouwen van de overheid krijgen om aanbestedingstrajecten voor de lokaal of regionaal georganiseerde zorg te schrappen en op andere wijze te financieren. Dit helpt in het terugdringen van de administratielast en bureaucratie.

Specialistische jeugdhulp blijft in Capelle geboden worden door de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR). Zij verzorgen deze vorm van hulp in de gehele regio. Door dit regionaal te organiseren, wordt inkoop goedkoper, is er minder versnippering tussen gemeenten en is er een solide basis aan kennis en expertise. We hebben echter niet altijd inzicht in en invloed op de GRJR. We moeten dus de balans vinden tussen regionaal en lokaal geboden zorg.

Jeugdzorg is geen markt. We dringen de marktwerking terug, laten budgetplafonds los en stellen samenwerking tussen zorgorganisaties en zorgprofessionals voorop. Niet de laagste prijs maar de hoogste kwaliteit moet leidend zijn. De laatste jaren is er veel veranderd in de jeugdhulp waardoor zowel jongeren als de zorgprofessionals zekerheid en stabiliteit missen. We pleiten daarom bij het Rijk voor een definitieve, heldere oplossing voor de Jeugdhulp die duidelijkheid biedt aan jongeren en de zorgprofessionals en hoort bij een professionele Jeugdhulp.

Mantelzorgers

Mantelzorgers nemen maar liefst 75% van de zorg thuis voor hun rekening. 40% van hen is matig of ernstig belast, maar vragen niet snel om hulp. Overbelasting ligt op de loer. GroenLinks wil dat mantelzorgers beter ondersteund worden. We nemen ze mee in het proces van zorgvraag tot verleende zorg en de uitvoering daarvan. Ook zorgen we ervoor dat ze tijdelijk hun zorgtaken kunnen overdragen als ze dat nodig hebben. Mensen die deze 'aanwezigheidszorg' op zich nemen, zouden hier op een gepaste manier voor betaald moeten worden. Als de mantelzorger dat zelf niet kan, dan moet dat vergoed worden. Op deze manier kunnen alle mantelzorgers gebruik maken van aanwezigheidszorg.

Er moet meer aandacht komen voor jonge mantelzorgers en mantelzorgers met een migratieachtergrond. Zij beseffen vaak niet dat ze mantelzorger zijn. We zorgen ervoor dat

---

⁴ <https://www.ser.nl/-/media/ser/downloads/adviezen/2021/van-systemen-naar-mensen.pdf>

ook zij de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Mantelzorgers die daarnaast een betaalde baan hebben en minder willen werken, gaan we financieel compenseren.

5. Kunst, Cultuur en Sport

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur zijn belangrijk voor de samenleving. Het verbindt en verrijkt door mensen met verschillende achtergronden samen te brengen. Ook helpt het mensen hun creatieve vermogen te ontwikkelen. Bovendien leveren kunst en cultuur een belangrijke bijdrage aan de economie: het zorgt voor werkgelegenheid en maakt het de omgeving aantrekkelijker. Het is daarom belangrijk dat iedereen, ongeacht achtergrond of inkomen, toegang heeft tot een bloeiende kunst- en cultuursector. Daarbij is van belang dat iedereen die in de sector werkt recht heeft op eerlijke omstandigheden en een redelijke vergoeding.

Capelle kent verschillende mooie cultuurinstellingen, waaronder het Isala Theater, de bibliotheek, CAPSLOC, het Van Cappellenhuis en de SKVR Muziekschool. Wat GroenLinks betreft kan er nog meer op cultuurgebied gebeuren. De cultuuragenda van de Capelse Cultuurbalie mag veel voller. De gemeente moet niet meer bezuinigen op kunst en cultuur, maar juist een stimulerende en actieve rol hebben. Op sportgebied kent onze gemeente Sportief Capelle. GroenLinks ziet naast zo'n sportbedrijf, ook graag een cultuurbedrijf.

Kunst en cultuur moeten toegankelijker worden. Via de CultuurWijzer van Schoolbreed Capelle kunnen scholen kiezen uit een mooie selectie cultuuractiviteiten. GroenLinks wil het voor scholen financieel en organisatorisch makkelijker maken om zich hiervoor aan te melden. De bibliotheek moet na jarenlang inkrimpen meer (financiële) ruimte krijgen om te groeien.

Sport

Sport is goed voor de (volks)gezondheid en werkt verbindend. Het is belangrijk voor zowel de fysieke als mentale gezondheid. Sport brengt ons samen, bevordert de sociale cohesie in de gemeente, en helpt kinderen zich te ontwikkelen op sociaal en lichamelijk vlak. GroenLinks vindt daarom dat er voldoende en toegankelijke sportvoorzieningen moeten zijn voor iedereen.

GroenLinks staat voor een helder sportbeleid. Sportlocaties en -mogelijkheden moeten goed verspreid zijn over heel Capelle: iedere buurt kent een mooi sportaanbod zodat er geen hoge drempel is om te gaan sporten. Voor kinderen uit gezinnen met lage inkomsten wordt sport en cultuur gratis.

De bestaande sportvoorzieningen worden, waar nodig, opgeknapt en ingericht voor mindervaliden. Ook moet de gemeente de sportscholen en -accommodaties die door de coronacrisis financiële zorgen hebben helpen met subsidies of huur coulance. Zo houden we de sportsector gezond. Daarnaast komt er een speciale sportdag voor het primair onderwijs waar alle sportvoorzieningen in Capelle zich aan de leerlingen kunnen presenteren.

3. EEN OPEN GEMEENTE

GroenLinks staat voor jouw vrijheid. In een open samenleving kun je zijn wie je bent en zeggen wat je vindt. Je voelt je er thuis en veilig. We gaan er respectvol met elkaar om. Ook al is iemand anders dan jij: we geven elkaar een kans. Altijd. In onze gemeente wonen mensen met verschillende achtergronden, overtuigingen en voorkeuren. Als we als samenleving willen groeien, moeten we ons állemaal in elkaars problemen, gevoelens en opvattingen durven inleven.

Gastvrije gemeente

Een open samenleving betekent ook een gastvrije samenleving. Capelle biedt mensen die op de vlucht zijn voor oorlog of onderdrukking een veilige haven. Tijdens hun procedure zijn vluchtelingen onderdeel van onze gemeente. Dat vraagt inzet van henzelf, maar ook van de Capelse samenleving. GroenLinks wil burgers actief betrekken bij de vestiging van vluchtelingen. Tegen racisme en discriminatie van migranten, minderheden, vrouwen of mensen met een beperking stellen we harde grenzen. In een open en gastvrije samenleving moeten we ons állemaal thuis kunnen voelen.

Een gemeente die luistert naar burgers

In onze stad wonen vrije, autonome en mondige burgers. GroenLinks wil dat burgers meer te zeggen krijgen over de plek waar ze leven, wonen, werken en ontspannen. Wij willen dat mensen mee kunnen praten en mee kunnen denken over de beslissingen die hen raken. We willen dat de gemeente naar hen luistert. Eerste uitgangspunt is dat de gemeente zo dicht mogelijk bij haar burgers staat.

Samen voor het beste

Niet alleen binnen de gemeentegrenzen zetten we ons in voor een open, groene en sociale plek. Ook nationaal en over de landsgrenzen heen, dragen we deze waarden uit. Dat betekent dat we samenwerking zoeken waar dat kan en kansen pakken waar die er zijn.

Ook zetten we ons in voor helder, transparant en integer bestuur. Dat betekent niet alleen dat het gemeentebestuur kritisch is op het eigen handelen, maar ook dat de gemeente helder en voor iedereen begrijpelijk communiceert.

Op deze manier wordt Capelle écht een plek voor iedereen!

1. Diversiteit en inclusie

GroenLinks wil directe en indirecte discriminatie bestrijden. Alhoewel het verboden is, komt het in de praktijk nog vaak voor. GroenLinks vindt dat het een taak van de gemeente is om hier actief iets tegen te doen. Capelle dient voor iedereen een gastvrije gemeente te zijn. We willen de burgemeester verantwoordelijk maken voor het diversiteits-, emancipatie-, en discriminatiebeleid. Deze staat boven de partijen en zijn of haar portefeuille gaat over de kern van de grondwet. Hierom is hij of zij het beste in staat om deze verbindende rol te vervullen.

De gemeentelijke medewerkers, handhaving en politie krijgen trainingen om signalen van directe en indirecte discriminatie bij inwoners, bedrijven en collega's op te pikken en te voorkomen. Zij dienen een actieve rol te krijgen in het voorkomen van directe en indirecte discriminatie. Het verbod op discriminatie dient strikt te worden gehandhaafd. Meldingen moeten serieus worden genomen en vlot worden behandeld en geregistreerd. Om discriminatie op de arbeidsmarkt tegen te gaan, gaat Capelle waar mogelijk gebruik maken van anoniem solliciteren.

Capelle staat 21 maart stil bij de Internationale Dag tegen Racisme en Discriminatie door verschillende bijeenkomsten, gesprekken en evenementen te organiseren. Van belang is om stil te staan bij directe en indirecte discriminatie, de eigen vooroordelen en hoe deze te herkennen. Dit is belangrijk voor het zelfbewustzijn. We organiseren een inclusief Sinterklaasfeest waar iedere Capellenaar zich prettig bij voelt en volgen hierin de lijn van de NTR.

GroenLinks is tegen preventief fouilleren. In de praktijk leidt deze maatregel tot racisme en discriminatie. GroenLinks vindt het de taak van de burgemeester om hier iets aan te doen. Het meest wenselijke zou zijn om het preventief fouilleren in Capelle compleet af te schaffen.

We moeten ons houden aan het naleven van het VN verdrag inzake rechten van de mens met een handicap. Bij het niet naleven ervan, moeten klachten ingediend kunnen worden bij gemeente. Hiervoor moet een aparte plek en bel-/maillijn voor worden ingericht, beheerd en bezet door medewerkers die hiervoor getraind worden. Wij willen in ieder geval dat alle bestaande en nieuw te bouwen publieke ruimtes toegankelijk zijn voor mensen met een fysieke beperking.

Kortom, GroenLinks zet zich in voor een inclusief Capelle. Dit willen wij doen door met verenigingen, ervaringsdeskundigen, organisaties, ondernemingen en Capellenaren te praten. GroenLinks wil zich inzetten en sterk maken voor de LHBTQ+-gemeenschap, meer diversiteit en minder racisme, mensen met een zichtbare en onzichtbare beperking, en meer gelijke kansen voor vrouwen en mannen. Door te praten kunnen wij verkennen waar behoefte aan is, waar tegenaan gelopen wordt en wat de gemeente hiervoor kan doen.

2. (Inter)nationaal en regionaal

GroenLinks Capelle wil een sterk internationaal beleid, waarin internationale kansen worden gegrepen en gecreëerd, we streven naar een open en gastvrije samenleving waarin elke Capellenaar (nieuw en gevestigd) zich thuis voelt en we ons inzetten om een Global Goals gemeente te worden. Er wordt in een participatief proces met de Capellenaren (inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven) een visie ontwikkeld op hoe wij Capelle als

Globals Goals gemeente zien en vervolgens komen daar concrete actiepunten uit. Wij willen in ieder geval dat gemeentelijke organisatie al haar producten duurzaam en vegetarisch inkoopt.

Internationale kansen

De Europese Unie heeft op 14 juli 2021 een nieuw klimaatpakket en nieuwe fondsen gepresenteerd voor klimaatverandering. Om meer kans te maken op Europese subsidies om onze duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken willen wij samenwerken met Europese steden in grote verduurzamingsprojecten. Er zijn gemeenten die dit doen (zoals gemeente Utrecht) en mooie successen hebben geboekt.

We zeggen de band met zustergemeente Jiashan (China) op in verband met schendingen van de mensenrechten en genocide. Wij gaan op zoek naar een groene en sociale Europese stad waar wij (wederzijds) van kunnen leren en mee samen kunnen werken. Een stad die dicht staat bij de normen en waarden van een duurzaam en sociaal Capelle.

We onderzoeken de mogelijkheid voor het vestigen van duurzame internationale bedrijven in Capelle. Belangrijk is dat deze zich inzetten voor de energietransitie en een circulaire economie. Hierdoor zetten wij Capelle ook meer internationaal op de kaart en ons voordeel is onze geografische ligging, namelijk dat Capelle tegen Rotterdam aan ligt.

Open en gastvrije samenleving

GroenLinks Capelle staat voor een open en gastvrije samenleving. We voeren dan ook een ruimhartig beleid als het gaat om de opvang van statushouders. We hebben aandacht voor enerzijds de talenten van een statushouder en anderzijds ook de bagage die zij met zich meenemen en opgedaan hebben tijdens de vlucht of tijdens oorlogstijden.

Dit willen wij doen door vroegtijdig trauma's en leed op te sporen en daar gespecialiseerde hulp voor te verlenen. Waarbij speciale aandacht is voor LGBTQI+-vluchtelingen. We zetten speciale trajecten op waarin samen met de nieuwkomers wordt omgegaan met het verschil tussen de Nederlandse cultuur en de cultuur van het land van herkomst. Dit wordt gedaan met specialisten en oud-statushouders die dit proces ook doorleefd hebben.

Nieuwkomers willen niets liever dan een nuttige bijdrage leveren aan de nieuwe gemeenschap waarin zij zijn ontvangen. Gezamenlijk met hen, ondernemers, en stichtingen in Capelle bekijken we de mogelijkheden voor passend vrijwilligerswerk, leer- en werktrajecten waarin de talenten en kennis optimaal worden benut en verder ontwikkeld. Alle nieuwkomers krijgen een inburgering op maat. In de brede intake en tijdens het maken van een Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie wordt hier nadrukkelijk aandacht aan besteedt. Er moet voor de nieuwkomers ruimte zijn om te kunnen studeren of om zich te laten omscholen tot een voor hen waardevol beroep. We bevorderen het in contact brengen van de nieuwkomers en de Capellenaren door initiatieven en vrijwilligerswerk om de inburgering te bevorderen.

De verhalen van de nieuwkomers die dat willen, worden in beeld en tekst gevisualiseerd en geplaatst op onder andere de gemeentelijke website. Daarnaast staan wij stil bij de 'nacht van de vluchteling' en 'wereldvluchtelingendag' door verschillende bijeenkomsten, evenementen en projecten te organiseren in Capelle.

Nationaal en regionaal

Er zijn veel regionale en lokale samenwerkingsverbanden waar Capelle deel van uitmaakt. Er wordt op veel thema's met gemeenten uit de regio Rijnmond samengewerkt: op het gebied van zorg, veiligheid, wonen en infrastructuur bijvoorbeeld.⁵ Dichter bij huis werken we op het gebied van Sociale Zaken samen met Krimpen aan den IJssel en Zuidplas in de Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten.

GroenLinks is voorstander van het zoeken van samenwerking met andere gemeenten waar dat kan. Deze samenwerking is belangrijk en waardevol omdat je van elkaar kunt leren, en omdat je samen meer kan bereiken. Daarnaast is het vaak efficiënter en daarmee goedkoper om zaken regionaal te organiseren. Maar het neemt ook een deel van de invloed en controle weg. Hoe meer gemeenten/stemmen in zo'n samenwerkingsverband, hoe minder invloed en controle één gemeente heeft. GroenLinks is daarom voorstander van beter gereguleerde samenwerkingsverbanden, zodat de democratische controle gewaarborgd blijft. We houden alle samenwerkingsverbanden tegen het licht en doen verbetervoorstellen waar nodig.

Landelijk sluiten we aan bij de lobby van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Op deze manier kunnen we als gemeenten samen bij het Rijk pleiten voor verbeteringen in de landelijke wetgeving, zoals de WMO, de Participatiewet en de Jeugdhulp.

3. Goed bestuur

Transparant, zelflerend en integer

De gemeente moet er zijn voor haar inwoners en moet daarom zo transparant mogelijk zijn. Dat betekent niet alleen openheid geven in documenten, maar ook goed communiceren. De gemeente en de gemeenteraad moeten moeilijke woorden zo veel mogelijk vermijden zodat meer mensen snappen hoe de gemeente werkt.

GroenLinks is voor democratie van onderop. Beleid wordt in samenspraak met, en op initiatief van de bevolking opgesteld. Het bestuur en de organisatie zijn transparant, integer en zelflerend: procedures zijn helder beschreven en worden regelmatig herijkt in samenspraak van daarbij betrokken burgers, uitvoerings- en beleidsambtenaren en politici.

De gemeente neemt zich de mening van de bevolking ter harte, zoals die naar voren komt in de diverse inspraakmogelijkheden en overleg met organisaties. De gemeente biedt burgers de gelegenheid tot burgerinitiatief: de mogelijkheid om een nieuw agendapunt voor de raad in te brengen of een alternatieve aanpak.

---

⁵ Voorbeelden van deze samenwerking zijn de GGD of GRJR, de Veiligheidsregio Rotterdam, de Woningmarktregio of de Metropoolregio Rotterdam Den Haag.

Voor een kwalitatief goede uitvoering is het belangrijk dat er voldoende vast en goed geschoold personeel in dienst is en alleen externe adviseurs worden ingehuurd als dat effectiever is. Procedures zijn helder en uniform beschreven en worden regelmatig herijkt in samenspraak van betrokken burgers, uitvoerings- en beleidsambtenaren en politici. In de gehele digitale (en analoge) dienstverlening wordt rekening gehouden met de privacy van inwoners.

Luisteren naar burgers

GroenLinks vindt het belangrijk dat burgers zo veel mogelijk worden ingezet. We doen het immers met elkaar! Vooral op het gebied van klimaat en duurzaamheid moet iedereen in staat worden gesteld om mee te doen. GroenLinks wil dat de bewoners in Capelle meer verantwoordelijkheden krijgen en dat ze meer te zeggen krijgen over de plek waar ze leven, wonen, werken en ontspannen. De gemeente dient zo dicht mogelijk bij haar burgers te staan.

Mogelijkheden voor burgers om inspraak te geven zijn er in Capelle. GroenLinks vindt participatie enorm belangrijk. Wat echter nog belangrijker is, is dat hier naar geluisterd wordt.

GroenLinks wil de bestaande participatievormen meer waarde en invloed geven. Het burgerpanel geeft nu zijn stem via vragenlijsten. GroenLinks wil dit uitbreiden naar gesprekken. De leden van het panel kunnen in de gesprekken aangeven hoe zij de buurt en gemeente kunnen verbeteren. De burgerjury wordt naast zijn huidige rol, opgesplitst in burgerberaden. De burgerberaden geven advies aan de gemeente over bepaalde thema's. Het is dan de taak van de gemeente om deze aanbevelingen serieus te nemen en voor te leggen aan de gemeenteraad. Via deze burgerberaden kunnen burgers een rol spelen in de lokale energietransitie.

GroenLinks wil jongeren stimuleren mee te doen. De Capelse Jeugdraad moet nog meer betrokken worden bij besluiten die jongeren raken. Het is de taak van de gemeente deze jongeren op te zoeken en hun inbreng te vragen.

4. Veiligheid

Ieder dient zich veilig te voelen in zijn eigen omgeving. Voor GroenLinks draait het bij veiligheid op straat vooral om preventie. Belangrijk hierbij is het contact tussen burgers. GroenLinks wil rechtstreeks contact tussen gemeente, burgers en scholen en tussen inwoners onderling bevorderen. Goed contact met elkaar is goed voor samenhang en veiligheid.

GroenLinks wil meer investeren in de wijkagenten. Het is belangrijk dat deze agenten een betrouwbaar aanspreekpunt voor burgers worden. Deze agenten kennen de bewoners en de problemen die er spelen in de buurt. Hierdoor kunnen zij connecties leggen om specifieke buurtproblemen te voorkomen en kan er sneller en persoonlijker worden ingegrepen.

Wat betreft cameratoezicht, mosquito's, preventief fouilleren, gebiedsontzeggingen en samscholingsverboden, moeten deze alleen worden toegepast in situaties waarin niets anders helpt en onder strenge voorwaarden. We evalueren dit regelmatig.

GroenLinks vindt het belangrijk straatintimidatie tegen te gaan. Door in te zetten op preventie, kan voorkomen dat intimidatie ervaren wordt. De maatregelen dienen te zijn gericht op de dader, in plaats van het slachtoffer. Voorlichting op scholen is dan ook erg belangrijk. Het intimiderende gedrag dient bespreekbaar te worden gemaakt en jongens dienen op hun verantwoordelijkheden gewezen te worden. Ook ziet GroenLinks graag speciale trainingen voor handhavers rondom dit onderwerp.

Verder moet de gemeente het gebruik van brandmelders blijven stimuleren en brandveiligheid in horecagelegenheden consequent en jaarlijks blijven controleren.

5. Privacy en digitale veiligheid

Steeds meer zaken kunnen online geregeld worden. Dat betekent dat burgers ook steeds meer data achterlaten online. Iedereen moet erop kunnen vertrouwen dat die data in veilige handen is, ook bij de gemeente, en dat iedereen zich online aan de daarvoor opgestelde regels houdt. Gebruik van persoonsgegevens is alleen toegestaan voor zover dat noodzakelijk is voor uitvoering van wettelijke regelgeving. Burgers moeten de lokale overheid kunnen vertrouwen. Transparantie is daarbij belangrijk!

Om die transparantie te bereiken, voeren we een aantal verbeteringen door. De gemeente stelt ethische kaders en principes voor een digitale samenleving op. Hierbinnen valt ook een protocol over het volgen van burgers online. Ook maakt de gemeente alle algoritmes die invloed hebben op of beslissingen nemen over burgers openbaar. Iedere burger zou kennis moeten kunnen nemen van deze algoritmes.⁶ Besluiten die genomen worden op basis van algoritmes, zijn te vaak gebaseerd op generalisaties. Dit maakt maatwerk vaak onmogelijk. Een menselijk oog blijft dus altijd nodig en moet altijd mogelijk zijn. We stoppen met het gebruik van hoog risico algoritmes. De gemeente biedt werknemers cursussen aan over kansen en risico's van digitalisering.

Het delen en toegankelijk maken van openbare gegevens is niet alleen goed voor de transparantie en daarmee de lokale democratie en controle. Het stimuleert ook innovatie. De gemeente maakt daarom zoveel mogelijk niet-personificeerbare of identificeerbare gegevens openbaar. Ze controleert regelmatig of gegevens nog steeds niet terug te leiden zijn tot personen. De gemeente maakt afspraken met bedrijven die binnen de gemeentelijke grenzen opereren om ook hun gegevens te delen. De gemeente stimuleert coöperatieve platforms binnen Capelle.

---

⁶ Zie ook: <https://algoritmeregister.amsterdam.nl/en/ai-register/>